

Pazarlıksız ve takıntısız bir mü'min olmak

PAZARLIKSIZ VE TAKINTISIZ BİR MÜ'MİN OLMAK

اَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِيْنَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَّآلِهٖ اَجْمَعِيْنَ

Pazarlıksız ve takıntısız bir mü'min olmak... İşte bütün me's ele...

İmanını ve İslam'ını pazarlık mevzu yapmak günümüzün sözüm ona müminlerinin neredeyse hemen hepsinin siyasetlerinin esası ve dayanağı olmuştur. Şunların kazanmak istedikleri şeyler için verebilecekleri bedeller birkaç çeşittir.

Verecekleri sözü edilen bu bedel, yahud bedeller, ya dünyalık veya dinden ve namustan olacaktır.

Alınmak istenen dünyalık ise, o ödenecek bedele ya denk olacaktır veya olmayacaktır. Denk ise, bu iş ahmaklıktır.

Denk değilse, alınmak istenecek şeyler, ya fazla veya az olacaktır. Az ise, zararı yok; karı vardır, olabilir. Çok ise, bu da bir dîvâneliktir.

Verilecek şey, şayet dinden veya namustan ise, alınmak istenen şey ya dünya veya Âhiret menfaatidir. Dünya menfaati ise, bu, Mü'mine göre hiçbir şekilde olamayacak bir şeydir. Dünyalık değilse, ya din veya namus meselesidir.

Namus mes'elesi ise, bu -telafisi olamayacağından- asla caiz değildir. Eğer verilecek olan dinden ise, bu da ya alınması hedeflenen şeye denktir veya değildir.

Denk ise, böylesi bir mübâdele dince asla caiz olamaz; kazanılan bir şey yoktur. Denk değilse, ya azdır veya çoktur. Verilecek olan şey, alınmak istenenden çok ise, bu da aynı şekilde asla caiz değildir. Gözden çıkarılan bedel, kazanılmak istenen dini menfaatten az ise, şu elde edilmesi hedeflenen menfaatin hâsıl olması ya kesindir veya değildir. Kesin değilse, vehmedilen veya zannedilen bir kâr için kat'î bir dînî menfaat asla fedâ edilemez.

Kesin ise, kazanılmak istenen şeyin bir başka yolla tahsili, ya mümkündür ya değildir. Mümkün değilse, bu imkansızlık ya kesindir ya değildir. mümkün ise, bu imkân, ya kesindir veya muhtemeldir. İhtimâlli ise, yine caiz değildir; mekruhtur. Kat'î ve müteayyin ise, hiçbir şekilde caiz değildir. Verilecek bedele göre hüküm alır. Yani ya mekrûh veya haram olur. Düşünce ve zihniyet haline çevrildiğinde ise, iş akideleşeceğinden bidat ve kat'î bir haram olur.

Başka bir yolla tahsîli mümkün değilse, bu imkânsızlık ya mevhûm veya maznûn veyahut da kat'îdir. Maznûn veya mevhûm ise, bu da caiz değildir. Kat'î ise, bu verilecek bedel ya imandan olur veya olmaz da amellerden olur. İmandan ise, ortada ya mülci bir ikrâh/zorlama vardır veya yoktur. Mülci bir zorlama yoksa, bu asla caiz değildir; kişi kâfir olur. Mülci bir zorlama varsa, bu, -Kalbiyle mütmain olmak şartıyla- sadece caizdir... Verilecek bedel, amelden ise, amelden fedakarlık yapmak vâcib olur.

Şu tahlîlilin/analizin her bir maddesi için sayfalarca îzâha ihtiyaç vardır.

Sonra, yukarıda sözü geçen şartların doğru tesbîti için lüzûmlu olacak akıl, idrâk, firâset, Allah korkusu, ilim ve irtibâtsizlik kimde ne kadar ve nasıl bulunacak da doğru netice elde edilecek?

Hal böyle olmasına rağmen, günümüzdeki çok akıllı, dâhî ve bir o kadar da pragmatik/faydacı mü'minleri akıl almaz bir lâubâlîlik içinde görmekteyiz. **Artist olmanın rejisörün odasından geçtiğini** gören veya bu "**realite**" kendisine gösterilen artist olma meraklısı sözüm ona müminlerin, güya din nâmına artık pazarlamadıkları, satmadıkları, hatta hibe etmedikleri şey neredeyse kalmadı. Bu hengâmede işi münferid mübâdeleyle ile sınırlı tutmayıp âdetâ sektörleştirdiler. Hattâ iş ve hareketlerini bizzat kendilerine düşman olanların ama kendilerinin bir türlü düşman göremediklerinin şemsiyeleri altında, onların yardım ve lütuflarıyla yürütmeyi temel bir siyaset ve strateji haline getirdiler.

Küfür cebhesinden yardım isteme ve yardım almanın fıkhnı/İslâmî hükmünü öğrenmeye bile lüzum görmediler. Kâfirlerden istenecek, alınacak yardımın, müminlere karşı kullanılmasının, hiçbir âlime göre hiçbir şekilde caiz olmadığını, kâfirlere karşı kullanılmasının ise, belli şartlar bulundurmamakça yine de kesin ve söz birliğiyle caiz olmadığını, şartlar bulunduğu takdirde de mes'elenin câizliğinin ihtilâflı olduğunu hesâba bile katmadılar. İstedikleri ve aldıkları yardımı hep hep mü'minlere karşı kullanılmak üzere istedikler ve aldılar. Kendilerine imdâd edenler, bu gücü kâfire karşı kullanmaları için vermemişlerdi; mü'minleri yok etmek için vermişlerdi.

Yapılan ikazlar karşısında ya kulak tıkadılar veya sessiz ve sağır oldular, veyahutta işi nefsanî ithâm ve şirretliğe döktüler. İcâbını yerine getirmek gibi bir niyete hiçbir şekilde sahip olmayacaklarını açıkça sergilediler.

İş, cehalet ve gaflet sınırlarını aşıp nihâyet geldi hıyanet noktasına dayandı.

Açık bir nümune olması bakımından bu hususta bir takım tarihi şahsiyetleri bahis mevzuu etmek istiyoruz. Bunlardan birisi, Meşhur Rus romancı Tolstoy'un **Hacı Murad**'ını okuyanlarımız elbette vardır. Geçenlerde cumhuriyet öncesi dönemde yayınlanan **Ceride-î Sûfiyye** isimli mecmûanın sayfalarını karıştırırken, i'lân sahîfesinde bir çok şeyin yanında bil hassa iki şey dikkatimizi çekti. Birincisi, Tolstoy'un bu **Hacı Murad** isimli romanının i'lânı veyahud bugünkü ifâdeyle reklâmı, ikincisi de Alman bankalarının reklâmı. Reklam sayfası deyip geçmeyin şahsen bizim dikkatimizi çok çeker. Onlar, hitâb ettikleri kesimin meyil ve rağbetlerinin aynısıdır.

Hacı Murad ileri gelen bir dini liderdir. Çevresi ve mürîdleri vardır. Çeçen cephesinin Şâmil'den sonraki ikinci adamı bir komutandır. Nefsani, belki de kendine göre dînî düşünceleri ön plana çıkarması sebebiyle, onlarca sene muhârebe verdiği Ruslarla beraber olduğu, onların himâyesinde İslam orduları komutanı Şeyh Şâmil'e ve Çeçen müminlere karşı mücadele vermeye başladı. Nihâyet Ruslardan aradığı ve beklediği desteği bulamadı. Bunun için İslam ordusuna karşı vermeyi planladığı mücadeleyi Ruslardan ayrı bir şekilde yürütmek istedi. Âkıbet, oyunun perdesini kelle vererek noktaladı. O, işte böyle bir zavallı...

Küfür cebhesinin himayesinin, İslâm'a ve Müslümanlara karşı mücadele verme hainliği ve alçaklığının O'nun için dünya ve ahiret kepaşelik ve rezilliği olduğunu düşünemedi. O, yükselmeyi, kendince Ruslarla beraber Mü'minlere karşı mücadele vermekte gördü. Görünürde öyle de olabilirdi. Ama her hâl ü kârda bunu -koca Şâir'in ifâdesiyle-tabana alçaldıkça yükselmek, zannettiğini fark edemedi. Belki fark etti ama adl-i ilâhî ve hikmet-i ilâhiyye beraberce önünü kesti de icâbını yerine getiremedi. O, işte bu kadar beyinsizleşebilen ve körleşebilen, ihtiraslarının güçlü narkozlarıyla uyanmamacasına uykuya dalan bir talihsiz...

Hacı Murad ne bir ilkti ne de sondu. Ondan önce de -bağışlayın- it sürüsü kadar nice

Hacı Muradlar gelmiş geçmişti ama hiç birisi tarihe iyi bir not düşmemiş, aksine alçaklığın ve rezilliğin her dönemde bayraktarı olmuşlardı. Hem, bu hikâye, ibretlik bir manzaraydı; ama şaşılacak ve garibsenecek bir şey değildi.

Müminler, Kur'an'daki "kendisine ayetler verildiği halde onlardan sıyrılan, şeytana uyan ve azgınlaşan" kimsenin hikayesini nice kez okumuşlardır. Ayetinde Mevlâ Teâlâ şöyle buyurmaktadır: **"Onlara, kendisine ayetlerimizi verdiğimiz (halde), onlardan soyunarak şeytana uyan kimsenin çok mühim haberini oku. O bu işiyle azgınlardan oldu."** [11]

Bu **"âyetler"** şübhesiz bir peygambere verilen âyetler değildi. Çünkü peygamberler ma'sûmdur. Onlar, **"ayetler"**den soyulmaz ve şeytânâ uyup azgınlardan olmaz. Öyleyse bu adam önceleri kerâmet ehli bir büyük velî idi. Tefsîr rivâyetlerine göre bu sapıtma öyle kolay olmamıştı. Teklîf edilen dünyalıklar karşısında bir hayli direnmişti. Ama nihâyet dünyalık karşısındaki imtihanı kaybetmiş, olanlar olmuştu.

İslâm tarihine bakarsak buna benzer birçok hazin tabloyla karşılaşırız.

Efendimiz sallallâhu aleyhi ve sellem'in Âhiret'e göçmesinden sonra vukûa gelen dinden dönme hareketlerini İslâm Târîhinden okuyor ve biliyoruz. Bunlar Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem'e iman eden ve Sahâbe'den olan kimselerdi. Sonunda dinden döndüler ve Hazret-i Sıddîk onlarla harb etti.

Ayyâş Abbâsî Pâdişahı'nın Şiî vezîri Alkamî'nin mâcerası da bir başka ibretlik manzara... Padişah olmak sevdası ve padişah yapılmak va'diyle, Hülâgü ile işbirliği yapması ve netîcede Ümmetin başına açtığı ğaileleler cidden hüznün verici kahredici mahiyetteydi. Bir ihtiras uğruna bir rivayette **yüz bine** diğer bir rivayete göre ise **bir milyona** yakın müslümanın katline yardım etmesi sonra da **"hainlerin –bir şeyler elde etseler de- nihâî hedeflerine varamayacağı"** kanunu îcâbı çuvala konulup atlara çiğnetilmesi ve gebertilmesi yine ibret verici bir hadisedir. Öyle ya, hainleri, sırtlarını dayadıkları kimseler sonuna kadar baş tacı edecek değillerdi... Kendine işbirliği ettiklerinden daha yakın olan insanlara hainlik edecek kadar alçalabilen ve şerefsizleşebilen bir kimse, namına hainlik ettiklerine de bir gün fırsatı bulduklarında hainlik edebilirlerdi. Nesine güvenilecekti. İşi bitince işi bitirilip bağışlayınız bir taharet bezi gibi çöplüğe fırlatılmalıydı. Veya daha büyük hizmetlere adım atmaktan başka çaresi kalmayacak şekilde tazyîk/baskı altında tutulmalı ve yeni istenilene mecbur edilmeliydi. Bu yol sıradan bir yol olmayıp mecburi istikametti. Kendini düşman bilen otoriteyle işbirliği edip ona iş yaptırmak Mafyaya iş yaptırmaya benzerdi. Belli işlerini belki gördürürdü, ama iş orada bitmezdi. Faturası ağır olurdu.

Çok büyük ihtimalle yok edilme pahasına tevbe imkanı dahi kalmışsa bile, bu hayli zor zayıf bir ihtimalden başka bir şey değildi.

Cumhuriyet öncesi o meşhûr İslamcı ve Şeriat yanlılarının, gelişen şartlara göre İslâm'ı "güncelleştirmek" yani güne uydurmak isteyen ictihâd yanlısı eski hâli imkânsız görüp yepyeni bir hâl peşinde olanların hemen hemen hepsinin cumhuriyet sonrasında yönü değişen rüzgarlara göre nasıl birer Şerî'atdüşmanı kesildiklerini basit bir tarih bilgisi olanlar elbette bilirler. O "İttihâd-ı İslâm" isimli eseriyle ve "ictihâd" merakıyla meşhûr Celâl Nurileri... Taklîd düşmânlığı ve harâretli ictihâd taraftarı Seyit beyleri... İlm-i Kelâm'da, İslâm Târîh'inde ve başka fenlerde zirveye tırmanmış, Felsefe-i Ülâ gibi değerli eserin sâhibi M. Şemseddinleri... Dârü'l-Fünûn Tasavvuf Müderrisi Mehmed Ali Aynîleri, İzmirli İsmâil Hakkıları, Kâmil Mîrâsları... Bütün bunları ve benzerlerini bir göz önüne getirelim. Hayat seyirlerine şöyle bir bakalım. **"Yüksek Makâm"**ca Tefsîr yazmakla vazifelendirilen "Büyük Müfessir"ın -Osman Yüksel Serdengeçti'nin şehâdetine göre- hacca gitmek için İnönü'den izin istemesini, izin çıkmadığı için de Hacc'a gitmediğini, ömrü bir dahaki seneye de varmadan öte tarafa göçtüğünü bir göz önüne getirin. Ömrünü zorbalara yağcılık yapmakla tüketen 16 ciltlik büyük Osmanlıca Kur'an Tefsîri'nin sâhibi başka bir zatı şöyle bir düşünün... Dârü'l-Fünûn müderrislerinin Türkçe ibadete fetva vermelerini Şeyh Safvet Efendi gibi ilimde de üstün yerlere varmış bazı büyük şeyhlerin hilâfetin ilgası için bütün gücüyle çalıştıklarını bir hayâl edin... Ürkmemek, ürpermemek, korkmamak ve رَـبِّـنَا لَا تَـجْزِئْ قُلُوبَنَا şeklinde düâ etmemek elde değildir. İman kimseye Japon yapıştırıcısı ile yapıştırılmamış veya yirmilik çiviyle perçinlenmemiş yahut da çözülmesi imkânsız haline gelmiş bir vida ile vidalanmamıştır.

İkinci i'lân'a/reklama gelince... Şu Ceride-i Sûfiyye mecmuası zamanın Tasavvuf büyüklerinin yazı yazdığı ve tasavvuf severlerinin alıp okudukları, içinde fâideli makâlelerin de bulunduğu bir mecmua idi. Onda yazı yazarların çoğu o zamanın tekke şeyhleri idi. Böyle bir mecmuada **banka reklamı** yer alabiliyor ve faizli muamele teşvîk edilebiliyordu. Ne acîb bir şey değil mi?!.. Büyüklerimizin Ahirete intikal etmiş büyüğü bir büyük zâtın “**Evladım bu dini ...lar ve ...ler yıktı**” şeklindeki dehşetli sözünü te'yîd eder mahiyette bir manzara... Bu reklamı ibretle okurken hayalen bir sene evveline gittik. Seher vaktiydi. Evin balkonundan bir ara nasılsa caddeye bakmıştık. Karşımızdaki sitenin dibinde bir karpuz kamyonu vardı. Karpuzlar bir örtü ile kapatılmıştı. Sâhibi muhtemelen emîn yerde olduğu düşüncesiyle rahat bir şekilde uyuyordu. Çünkü ne de olsa bekçisi olan bir sitenin dibindeydi. Bir de ne görelim ki, sitenin bekçisi kamyonun karpuz çalışıyordu. Ne garip değil mi? Bekçi hırsızdı. Yahut hırsız bekçiydi. Bunun çaresi ne olabilirdi ki? Çok büyük ihtimâlle bunun çâresi yoktu...

Beri yanda da bilhassa siyâsî, iktisâdî, tâ'lîm-terbiye/öğretim ve eğitim işlerine Allah'ı karıştırmak istemeyen, isteyenleri de hiçbir şekilde affetmeyip şiddetle cezâlandıran otoritelerin kimilerince İslâm'ı öğretmek ve yaşatmak için, kimilerine göre de İslâm'ı ve Müslümanları zabt u rabt altına almak, kayıd dışı bırakmamak için vazîfelendirdiği memurlar... Fark eden ne? Yukarıdaki basit birer site bekçisi, bunlarsa din bekçileri makam ve mevkiinde görülen zevât... Evet, Onlar da hırsız... Hem de din ve iman hırsızları... Hadîsde “en berbâd hırsız namazından çalan hırsızdır” deniliyor. Bir kimse kendinin amelini eksik yaptığı için hırsız oluyorsa, bütün bir Ümmet'in îmânından çalanlar nasıl bir hırsız olurlar; ne dersiniz? Evet, din bekçileri hırsız veya hain olurlarsa bu iş burada biter. Başka maddelerin kokması ve kokuşmasına mani olacak olan tuz da kokarsa, geriye yapacak ne kalır ki... Çare?... Görülmeyecek bir yere atılmaktan yahud bir daha çıkmamacasına uzak bir yere gömülmekten başka ne çare olabilir?... Biz başka bir çâre bilmiyoruz.

Dünyalıklar uğruna ehl-i küfrün zâlim avcılığına soyunan ömrü boyu Müslüman avlamakla sahiblerine yaramaya çabalayan alçaklar için yaşasın cehennem...

Böylesi bir tehlikeli hal ve neticeden kurtulmanın yolu geçmiş **Ehl-i Sünnet** büyüklerimizin çizdiği yoldan yalpalanmadan dosdoğru yürümektir. Leşleri önümüzde yatanlar, bu çizginin dışına taşanlar, hattâ tam taşmayıp biraz gevşeklik yapanlar, hattâ bu husûsta “**acaba**”? diyenlerdir...

“El-lâ mezhebiyye kantaratü'l-Lâdîniyye/mezhebsizlik dinsizliğin köprüsüdür” yani “bir ucu dinsizlik sâhilinde olan bir köprüdür” vecîz sözünün sâhibi ne büyük bir firâset sâhibiymiş meğer!... Vesselam...

Hüseyin AVNİ

[1]A'raf: 175.